

RETSPOLITISK FORENING
www.retspolitik.dk

Åbent brev til

Justitsminister Søren Pind (MF)

Folketingets Retsudvalg

Domstolsstyrelsen

Direktoratet for Kriminalforsorgen

København, den 31.juli 2016

Som bekendt eksisterer der et ligestillingsprincip mellem forsvarer og anklagemyndigheden, hvilket betyder, at parterne så vidt muligt skal ligestilles, medmindre der er saglige grunde til det modsatte. På det seneste har der været eksempler på regler, som indebærer forskelsbehandling mellem forsvarere og anklagere, som ikke nødvendigvis er udformet med præcist den hensigt for øje, men som muligvis snarere er en afledt konsekvens af hurtige lovgivningsmæssige og administrative tiltag. Hvorom alting er, så er denne forskelsbehandling nu en realitet.

Der tænkes her dels på visse retters kontrol af forsvarsadvokaters tasker, beklædning mv., dels på, at det pr. 1. august 2016 er gjort strafbart for forsvarsadvokater at medtage mobiltelefoner og computere med internetadgang i arrester og fængsler.

Ad visse retters adgangskontrol.

Politifolk og anklagere har ved fremvisning af billedlegitimation adgang til retterne uden yderligere kontrol. Hvorfor der skal udvises denne mistænkeliggørende, ja inkriminerende kontroladfærd over for advokater er svært forståelig bl.a. også på baggrund af, at kontrollen blev indført på grund af et tragisk drab på netop en advokat – og det var som bekendt ikke en advokatkollega, der var gerningsmand.

Uagtet dagligt fremmøde i én og samme retsbygning igennem mange uger, ja måneder, er kontrollen visse steder så indgribende og forstyrrende, også når forsvareren vender tilbage efter frokostpause nødvendiggjort af, at bygningerne ikke indeholder kantinefaciliteter eller lign., at advokater ligefrem afslår forsvareropgaver de pågældende steder, hvilket jo indebærer en hindring for en tiltalt til at udøve sin ret til frit forsvarervalg.

Ad indgreb i advokaters elektroniske arbejdsmuligheder ved klientbesøg.

Forsvarsadvokaters manglende mulighed for at medtage mobiltelefon eller computer med internetadgang er tillige en klar svækkelse af forsvarrets arbejde og vil stille advokaterne og deres klienter i en langt mere ugunstig position end anklagemyndigheden.

Dette skyldes blandt andet, at et stort og stigende antal fristforlængelser i dag gennemføres over videolink i arresterne, hvor det er nødvendigt for forsvarerne at have en mobil og/eller computer med internetadgang blandt andet af følgende grunde:

1) Man har brug for at kunne gå ind i sin kalender for at beramme sagen under fristforlængelsen til gavn for arrestanten, retten og anklagemyndigheden samt for bedre at kunne imødekomme retsplejelovens regler og politiske krav om hurtig berammelse af sagerne.

2) Sagens bilag ligger hos mange forsvarere på en server, der kræver internetadgang.

3) Fristforlængelsesrapporter og sagens nye materiale samt mails fra politi og anklagemyndigheden fremsendes hyppigt til forsvareren lige op til fristforlængelsen og derfor pr.mail. Disse indeholder ofte oplysninger af væsentlig karakter, som der kan være behov for at slå op i under fristmødet, og da forsvareren ikke har papirudgaven med under fristforlængelsen, skal det ske elektronisk.

4) Digitaliseringen indenfor strafferetten og -processen er under meget stor udvikling i disse år, og alt tyder på, at dette blot er det indledende stadie i digitaliseringsprocessen. Forsvarernes manglende adgang til mobiltelefon og computer med internetadgang i arrester og fængsler vil derfor være et slag mod den fortsatte digitale udvikling i straffesager.

5) Undervejs i disse retsmøder kan der ofte opstå behov for at slå juridisk litteratur eller retspraksis op, enten fordi anklagemyndigheden nævner dem, eller det pludselig viser sig at være relevant for forsvareren selvstændigt at slå noget op og nævne det i forsvaret af klienten. Da anklager møder i retten eller fra deres egne lokaler, har de denne mulighed, også ad elektronisk vej, hvilket imidlertid forsvarerne således afskæres fra.

6) Af mange årsager kan der under forsvarerens drøftelse af sagen i arresten være behov for opslag på internettet, eksempelvis på Krak, for at forevise klienten, hvor adressen på en tele-mast fysisk er placeret henne, for at hjælpe klienten til at forstå eller huske, i hvilket område en mobiltelefonen har været placeret henne.

7) Der kan pludselig være spørgsmål af meget hastende karakter, som retten, politiet eller anklagemyndigheden ønsker svar på her og nu, og som forsvarsadvokaten vil være afskåret fra at få fra sin klient på grund manglende mulighed for i fællesskab og inden for lovens rammer at kommunikere.

8) Der er eksempler på, at forsvarsadvokater har måttet ringe til arresten fra besøgsrummet i arresten for at kunne komme ud igen, formentlig fordi ringeanlægget ikke har virket, eller fordi fængselsbetjentene har overset opkaldet fra samtaleanlægget i arresten fra forsvareren.

Nogle af de ovenstående punkter vil som antyd det tillige kunne besværliggøre rettens, politiets og anklagemyndighedens arbejde. Eksempelvis vil der i forbindelse med berammelse af hovedforhandling under en fristforlængelse normalt blive taget stilling til, hvorvidt der skal ske løsladelse eller varetægtsfængsling frem til dom. Såfremt denne mulighed forpasses, vil der skulle afholdes nyt retsmøde, hvilket således vil medføre øget ressourceforbrug for alle parter i visse af sagerne.

Konsekvensen kan også blive, at videofremstillinger, der er indført som følge af og med henblik på store ressourcebesparelser og i dag er udgangspunktet, i stedet igen må ske fysisk, fordi forsvaret som anført oftest får en del vigtige nye sagsakter elektronisk op til fristforlængelser, da det ikke er muligt at medtage dem fysisk i forbindelse med fristforlængelserne. Således vil muligheden for ressourcebesparelserne i et vist omfang kunne forskertses.

Der har Retspolitisk Forening bekendt ikke været en sag med en advokat, der ulovligt skulle have udleveret mobiltelefoner til arrestanter eller afsoner, hvorfor det også af den grund er vanskeligt at se, hvorfor forsvarsadvokater skal nægtes at have mobiltelefoner med i arrester og fængsler.

Med dette åbne brev håber Retspolitisk Forening, at man i relation til adgangskontrol i retterne og sagsbehandlingen i forbindelse med arbejdet i arrester og fængsler igen ligestiller forsvarer og anklager i det daglige arbejde.

Som aktivt virkende forsvarere har vi tre underskrevne advokater naturligvis kendskab til vore faglige organisationers hidtidige og fortsatte bestræbelser på at få behørigt rettet op på disse regler. Men vi finder det samtidigt relevant og nødvendigt også at agere på Retspolitisk Forenings vegne med det bredere samfundsmæssige sigte, som dermed inddrages. Nogle af disse regler indebærer efter RPF's vurdering en sådan risiko for svækkelse af sigtedes og tiltaltes mulighed for et effektivt forsvar, at retsgarantier og dermed retssikkerheden bringes i fare.

Med venlig hilsen

Bjørn Elmquist
formand,RPF
advokat (H)

Gert Dyrn
medlem af best. RPF
advokat (L)

Erbil Kaya
medlem RPF
advokat (H)

Sekretariat c/o Advokat Bjørn Elmquist, Nikolaj Plads 26, 3.sal, 1067 Kbh. K.-
Tlf. 33 32 14 33, E-mail bjorn.elmquist@advokatelmquist.dk

Sekretær: E-mail sekretaer.retspolitik@gmail.com